

Zpráva
o vlivu na životní prostředí
2016

SPOLANA a. s. Neratovice

1. Politika integrovaných systémů řízení SPOLANA a.s.

„Politika integrovaných systémů řízení SPOLANA a.s.“ je zpracována v souladu s Politikou kapitálové skupiny PKN ORLEN:

SPOLANA a.s. je součástí kapitálové skupiny PKN ORLEN. Máme vybudován a zlepšujeme systém řízení kvality ve smyslu požadavků normy EN ISO 9001:2008, systém environmentálního managementu ve smyslu požadavků normy EN ISO 14001:2004, systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve smyslu požadavků normy OHSAS 18001 a ve smyslu programu „Bezpečný podnik“ a systém managementu hospodaření s energií ve smyslu EN ISO 50001.

Optimalizujeme technologie a receptury pro zabezpečení kvality našich výrobků a procesů a tím i pro uspokojování požadavků našich zákazníků. Zajišťujeme bezpečnost provozu a ochranu zdraví zaměstnanců v souladu se zákonnými požadavky. Realizujeme opatření ke snižování množství škodlivin do životního prostředí, dodržujeme zákonné požadavky v této oblasti. Realizujeme opatření pro snižování energetické náročnosti a pro zlepšování energetické účinnosti a využívání a spotřeby energií.

K zabezpečení výše uvedených činností považuje management SPOLANA a.s. za prioritní tyto závazky:

- Zajistit stabilní výrobu a kvalitu našich výrobků.
- Uspokojit požadavky zákazníků a zdokonalovat servisní služby zákazníkům.
- Posilovat naši pozici na trhu.
- Optimalizovat náklady na výrobu.
- Snižovat energetickou náročnost výrobních i nevýrobních procesů.
- Předcházet znečištění v oblasti životního prostředí.
- Zdokonalovat opatření ke snižování rizik vzniku havárií.
- Identifikovat a minimalizovat rizika ohrožující zdraví a bezpečnost zaměstnanců při práci, zlepšit podmínky pro prevenci v této oblasti.

Pro naplnění těchto závazků management SPOLANA a.s. zajistí:

- Prohlubování odborné způsobilosti zaměstnanců a jasné vymezení jejich kompetencí při práci.
- Zdokonalování činností zaměřených na zlepšení kvality výrobků, bezpečnosti zaměstnanců a snižování dopadů na životní prostředí, monitorování spotřeby energií a efektivní hospodaření s energií.
- Přizpůsobení obchodní nabídky měnícím se potřebám zákazníků.
- Výběr vhodných dodavatelů pro zabezpečení kontinuity dodávek surovin a služeb podle našich požadavků.
- Rozvoj komunikace pro zachování korektních vztahů s našimi dodavateli a zákazníky.
- Plnění finančního plánu při dodržení kvality výrobků, bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a snižování energetické náročnosti.
- Sledování vlivů na životní prostředí (zejména u zdrojů znečišťování) v důsledku podnikatelských aktivit společnosti.
- Monitorování rizik v oblasti životního prostředí, bezpečnosti práce a havarijní prevence.
- Snižování potencionálního dopadu na životní prostředí u zdrojů znečišťování.
- Dodržování zákonných požadavků v oblasti životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a energií, provádění pravidelného hodnocení souladu.
- Respektování přírodních zdrojů, zejména racionálním využíváním surovin, materiálů, vod a energií.
- Eliminaci zranění, pracovních úrazů, nemocí z povolání a potencionálních nehod.
- Rozvoj komunikace, informovanosti a transparentnosti uvnitř společnosti, včetně vzájemné informovanosti mezi společnostmi a zaměstnanci.

- Zapojení všech zaměstnanců do procesu neustálého zlepšování v oblasti kvality výrobků, bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a snižování energetické náročnosti, aktivizovat i externí spolupracovníky a nájemce.

Obraz SPOLANA a.s., jako důvěryhodné, odpovědné a stabilní společnosti, posiluje realizace programu „Responsible Care“ a programu „Bezpečný podnik“.

Management SPOLANA a.s. očekává od všech zaměstnanců přijetí zásady, že plnění všech povinností vůči životnímu prostředí, ochraně zdraví při práci, bezpečnosti provozu, kvalitě našich výrobků a snižování energetické náročnosti patří k nejdůležitějším základním úkolům každého zaměstnance společnosti. Totéž očekává od nájemců, vykonávajících svou činnost v areálu SPOLANA a.s. a externích spolupracovníků – dodavatelů.

S touto Politikou jsou všichni zaměstnanci seznámeni, je jimi pochopena a respektována, obsahuje závazek k našim zákazníkům, akcionářům a regionu.

2. Přehled vykázaných indikátorů za rok 2016

2.1 Ovzduší

	2016
Celková emise SO ₂ do ovzduší	811 t
Celková emise NO _x do ovzduší	644 t
Celková emise TL do ovzduší	16 t
Celková emise VOC do ovzduší	43 t

2.2 Odpadní vody

	2016
CHSK _{Cr} ve vypouštěných odpadních vodách	311 t
BSK ₅ ve vypouštěných odpadních vodách	34,5 t
NL (nerozpuštěné látky) ve vypouštěných odpadních vodách	176 t
RAS (rozpuštěné anorganické soli) ve vypouštěných odpadních vodách	6 751 t
N-NH ₄ ⁺ ve vypouštěných odpadních vodách	51,3 t
N-anorg. ve vypouštěných odpadních vodách	110 t

Vysvětlivky:

- CHSK_{Cr} – chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
- BSK₅ – biochemická spotřeba kyslíku
- RAS – rozpuštěné anorganické soli
- N-NH₄⁺ – amoniakální dusík
- N-anorg. – celkový anorganický dusík
- TL – tuhé látky
- VOC – těkavé organické látky

2.3 Odpady

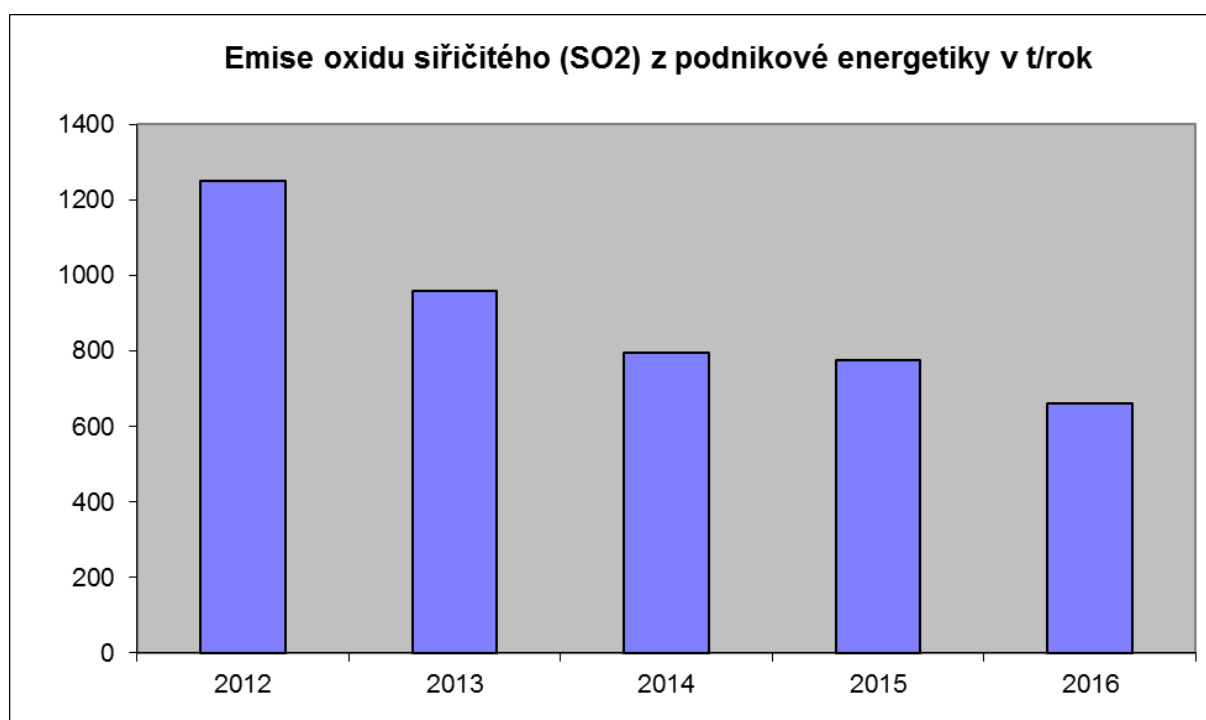
	2016
Produkce celkem	5 488 t
z toho: - kaly z ČOV „O“	4 721 t
- ostatní „O“	294 t
- nebezpečný „N“	473 t

2.4 Náklady na ekologii

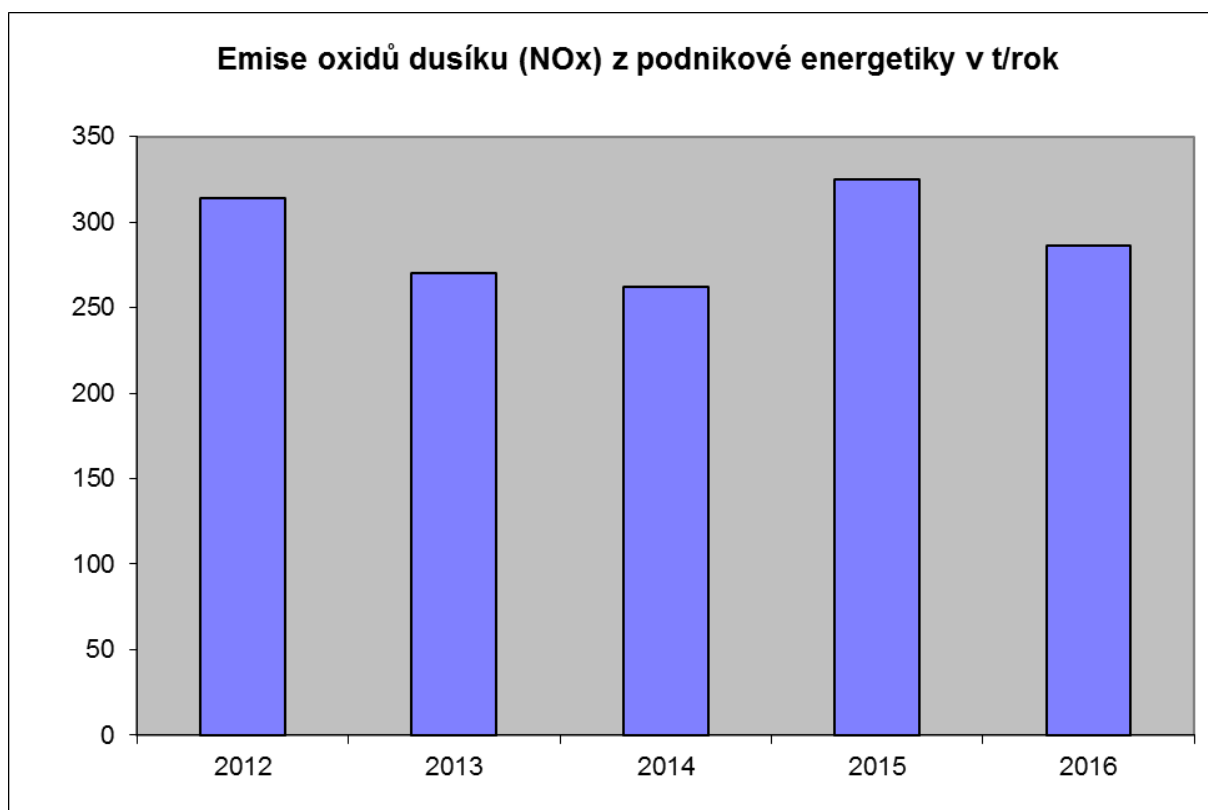
Náklady v mil. Kč	2016
Investiční náklady (vlastní)	15,9

3. Ochrana ovzduší

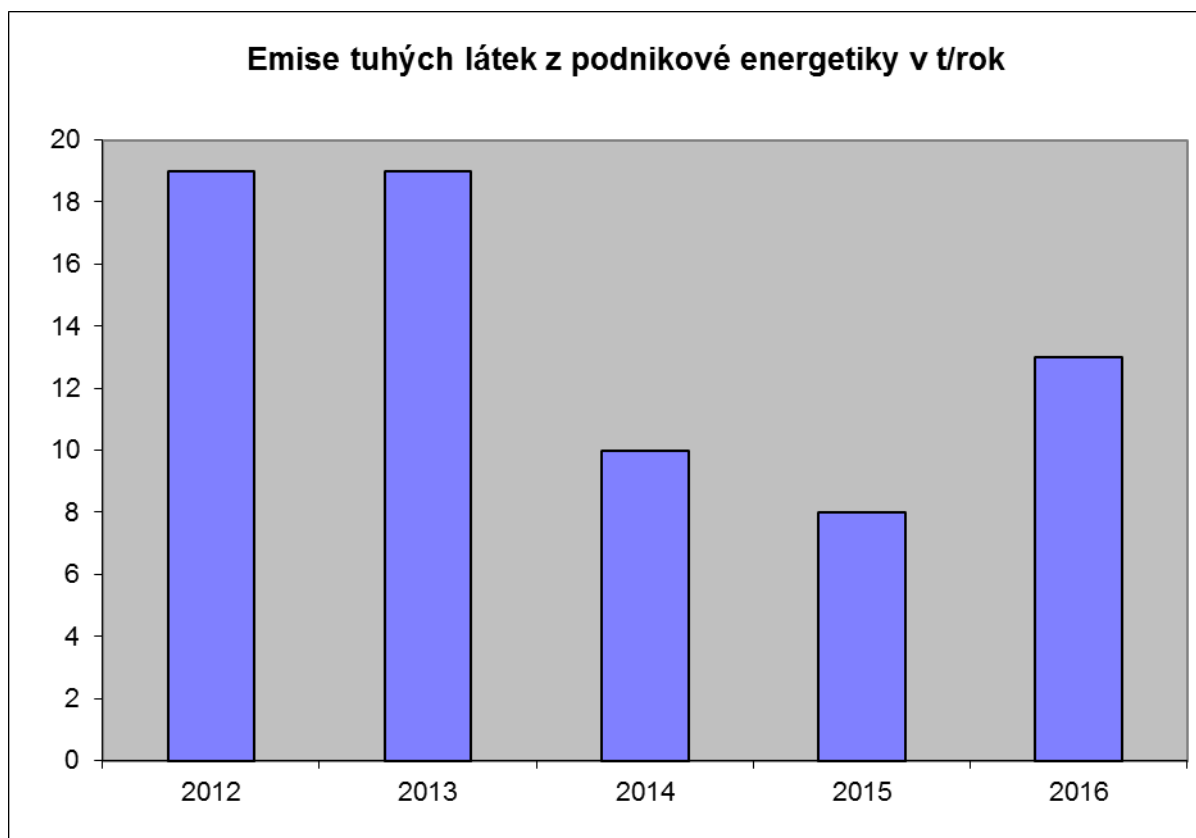
Mírné meziroční rozdíly v ročních emisích z energetiky jsou důsledkem rozdílů v množství vyrobeného tepla a využití jednotlivých energetických kotlů.

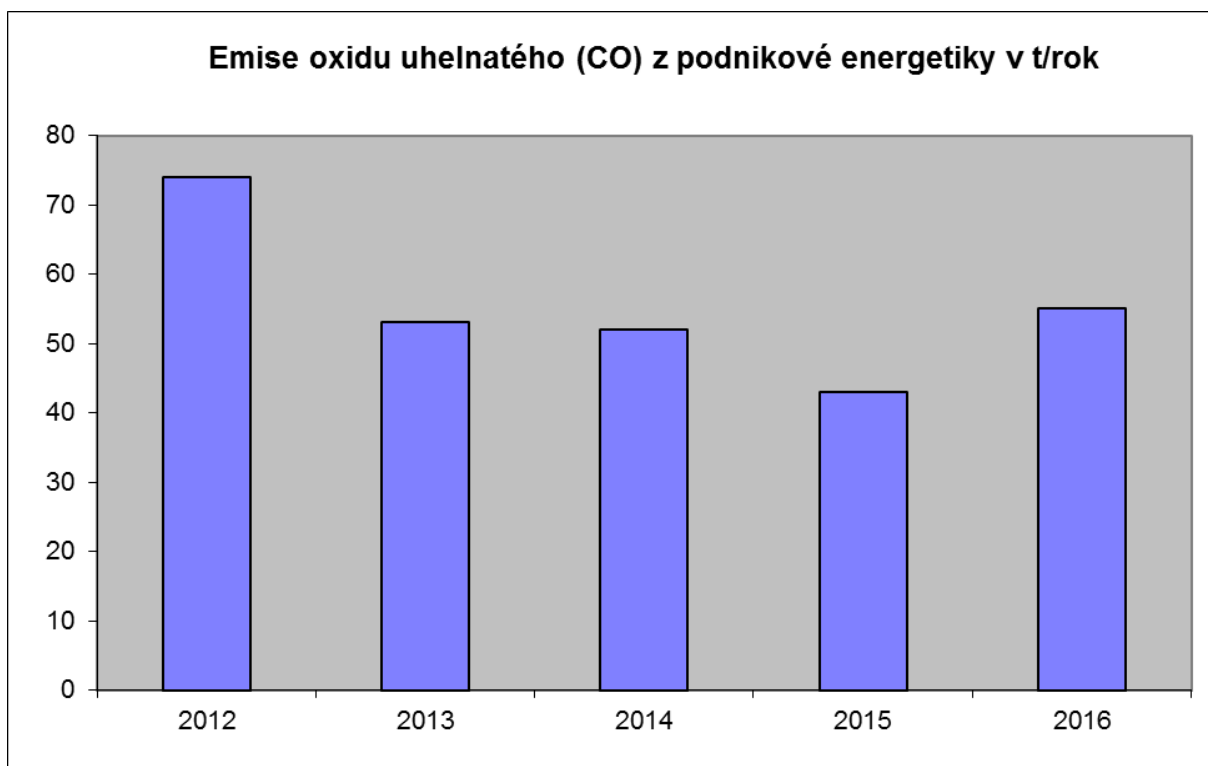
Komentář: Emise SO₂ závisí na skladbě spalovaného uhlí a obsahu síry v jednotlivých druzích uhlí.

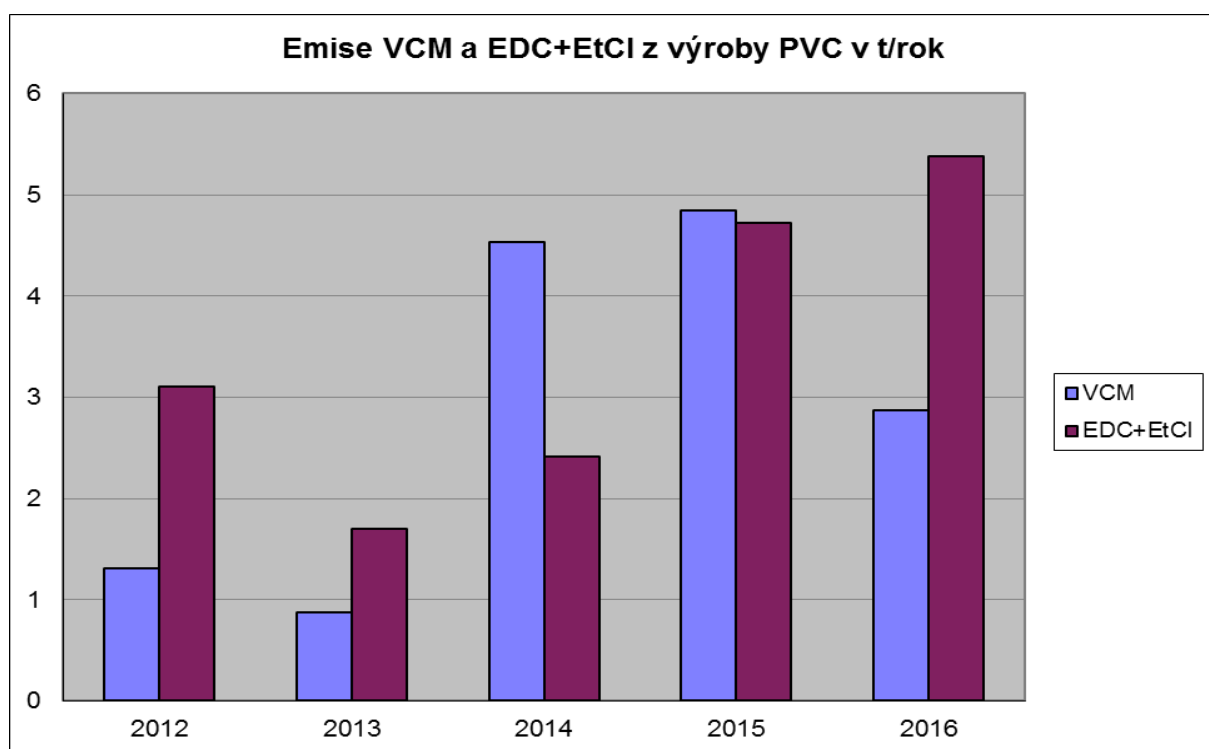
Komentář: Emise NOx jsou ovlivněny jednak poměrem provozních hodin jednotlivých uhelných kotlů a využitím plynového kotle a také výkonem, na který jsou kotle provozovány.

Komentář: Emise tuhých látek závisí na technickém stavu resp. na stáří tkaninových filtrů a termínech jejich výměn.

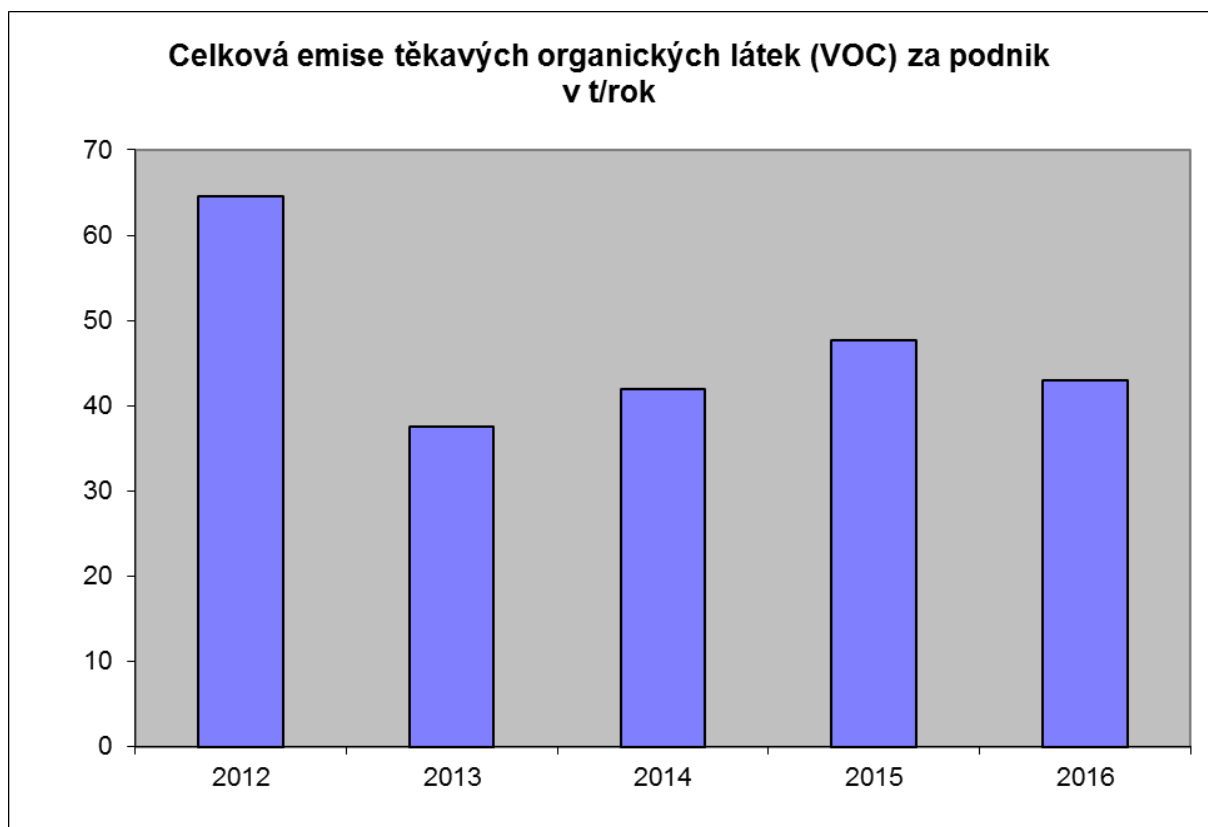
Komentář: Emise CO jsou stejně jako u NO_x ovlivněny poměrem provozování jednotlivých uhelných kotlů a plynového kotle a také výkonem, na který jsou kotle provozovány.

Vysvětlivky:

VCM - vinylchlorid, **EDC** - 1,2-dichlorethan, **EtCl** - ethylchlorid

Komentář: Emise chlorovaných uhlovodíků z výroby VCM a PVC jsou ovlivněny četností najíždění a sjíždění provozu a četností poruch, při kterých jsou emise odváděny do atmosféry přes pračku odplynů a přes jednotku adsorpce či četnosti nutného odstavení jednotky adsorpce jako takové.

Komentář: Emise VOC jsou ovlivněny emisemi z výroby VCM a PVC, emise trichloretylenu z výroby kaprolaktamu jsou v podstatě konstantní.

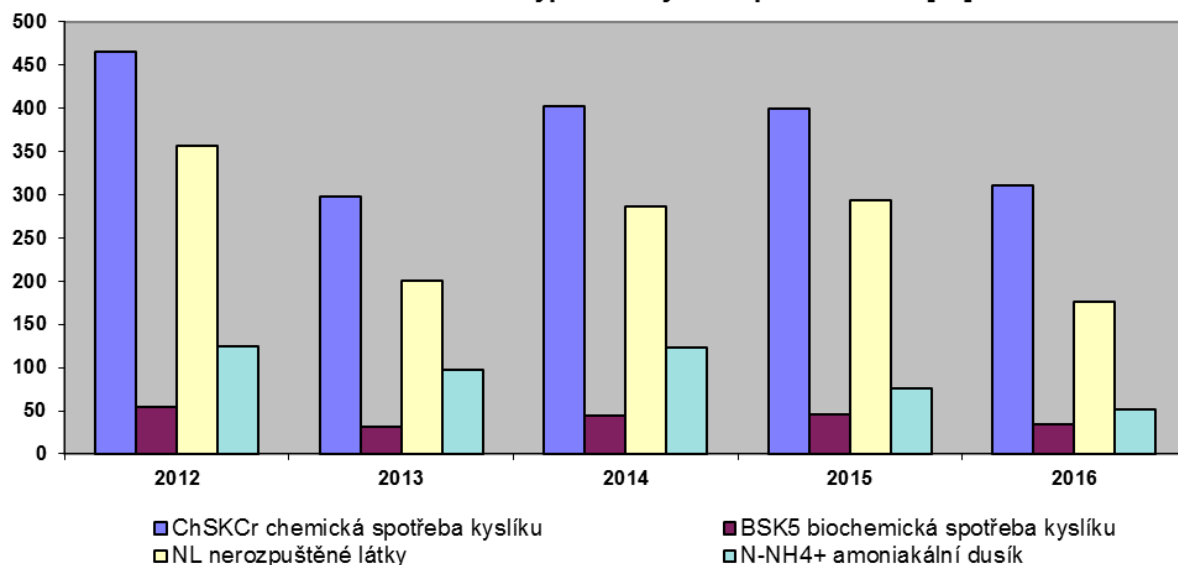
4. Ochrana vod

Odpadní vody z jednotlivých technologií jsou před vstupem na ČOV Spolany předčišťovány od specifických kontaminantů.

Na provozu Elektrolýza jsou separovány vody kontaminované rtuť a následně demerkurizovány. Odpadní vody z výroby VCM a PVC jsou čištěny stripováním vodní parou.

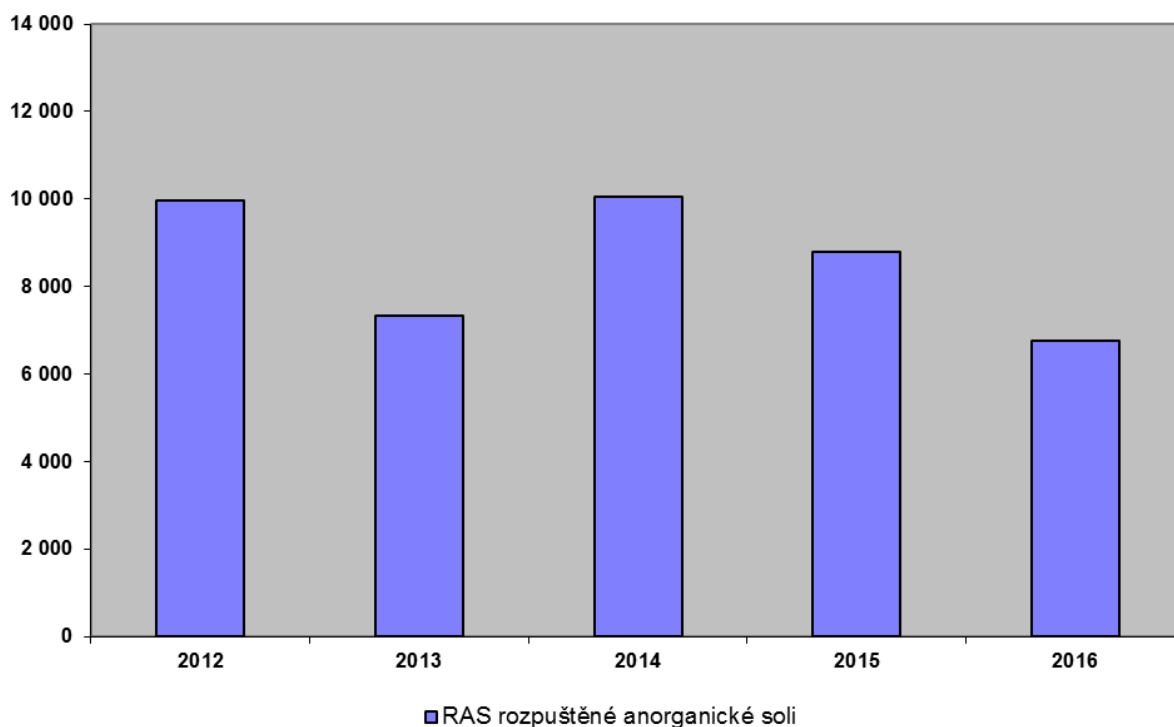
Účinnost těchto předčisticích technologií je monitorována před vstupem do centrálního kanalizačního systému, který odpadní vody odvádí na koncovou centrální mechanicko-biologickou čistírnu. Ta zajišťuje i čištění odpadních vod externích firem sídlících v areálu podniku a splaškových vod z města Neratovice. Údaje za rok 2013 jsou poznamenány odstavením výroby v důsledku povodně.

Ukazatelé znečištění vypouštěných odpadních vod [t/r]

V roce 2015 došlo ke snížení vypuštěného množství amoniakálního dusíku z důvodu provedení technických opatření pro podporu nitrifikace v procesu biologického čištění odpadních vod na ČOV SPOLANA a.s.. Další technická opatření byla provedena v roce 2016.

Emise RAS ve vypouštěných odpadních vodách [t/r]

V roce 2016 nedošlo z hlediska ochrany vod k žádné mimořádné události, za kterou by byla SPOLANA a.s. sankcionována. Dne 28. 11. 2016 bylo Českou inspekcí životního prostředí uloženo opatření k nápravě – Provést rekonstrukci záchytných jímek ZK1, ZK3, ZK4 pod zásobníky kyseliny sírové a doložit těsnost OZO dle seznamu MŽP s termínem 30. 9. 2017.

5. Nakládání s odpady

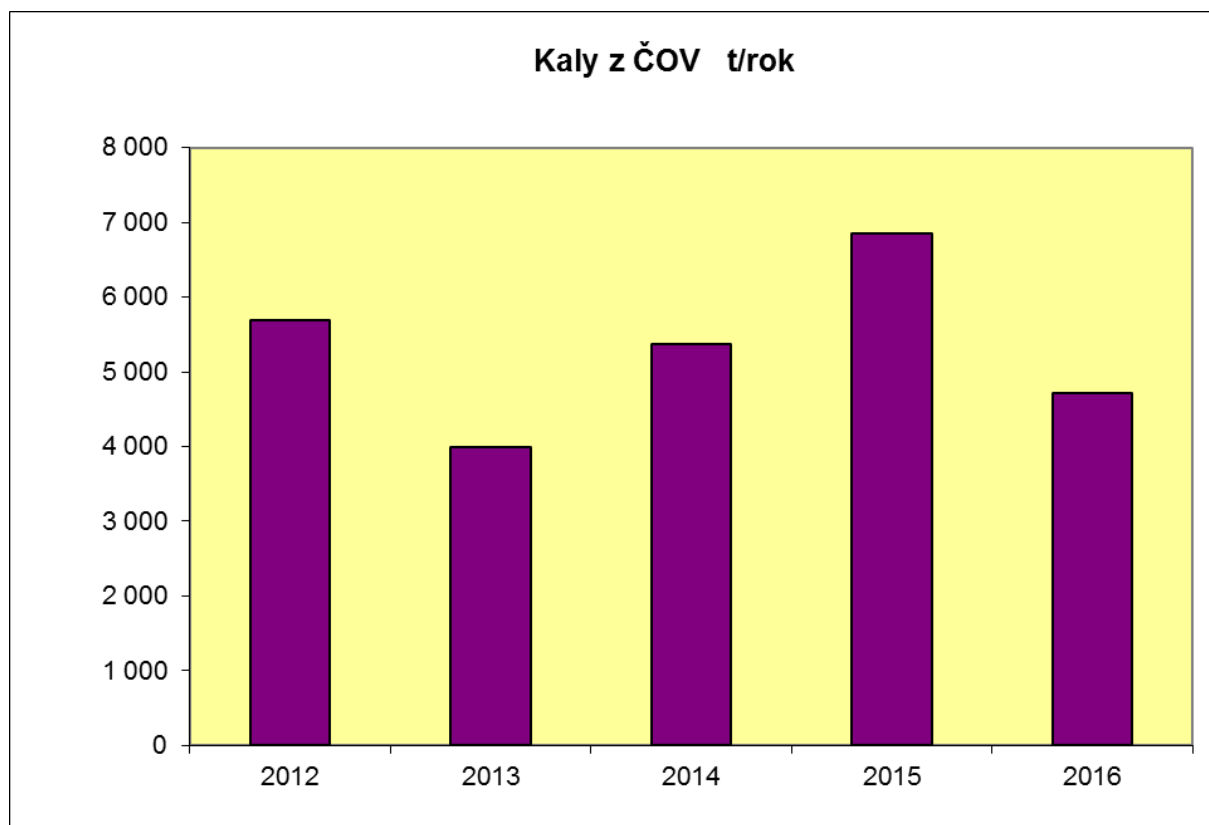
Spolana vlastní skládku pro nebezpečný odpad využívanou pro ukládání odpadu kategorie N, který lze dle limitů daných vyhláškou č.294/ 2005 Sb. na skládky tohoto typu ukládat. Odpady kategorie O, komunální odpady včetně vytríděného papíru, plastů a odpady vhodné recyklaci předává oprávněným osobám (externím firmám). Zákonné povinnosti u odpadu z obalů řeší Spolana prostřednictvím smlouvy s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a.s.

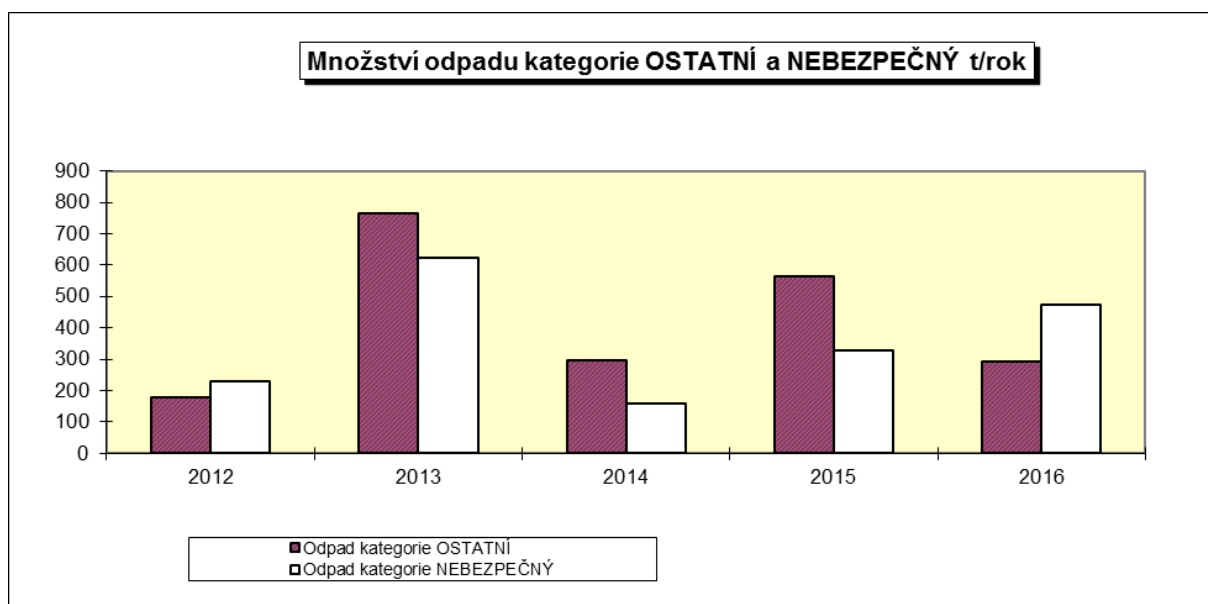
2013 - zvýšení množství odpadů bylo způsobeno povodněmi v červnu 2013.

2015 - zvýšení množství odpadů bylo způsobeno jednorázovým odstraněním několika odpadů – kovovým odpadem z podnikového šrotiště, kalů z čištění chemické kanalizace z VCM, kalů z podsálí Elektrolyzy, topného oleje a znečištěného síranu z provozu Kaprolaktam.

- množství kalů z ČOV bylo ovlivněno zvýšenou produkcí kalů z jednorázového čištění části aktivace.

2016 - zvýšení množství nebezpečných odpadů bylo způsobeno jednorázovým odstraněním několika odpadů – znečištěného roztoku solanky z provozu Elektrolyza, stavebního odpadu z údržby a čištěním zásobníku EDC na provozu VCM.

6. Havarijní prevence

V oblasti havarijní prevence Spolana plní povinnosti dané zákonem č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií. Společnost je zařazena do skupiny B dle tohoto zákona.

Spolana má zpracovaný Vnitřní havarijní plán ve smyslu zákona č. 224/2015 Sb. pro případy úniku nebezpečných látek, založený na matematickém modelování dosahů ohrožujících koncentrací těchto látek při havarijních situacích. Rovněž jsou zpracovány povodňové plány a plány pro únik nebezpečných látek do povrchových, podzemních vod a půdy.

Protihavarijní systém plynové detekce zahrnuje 169 detektorů, které jsou rozmístěny v areálu Spolany. Jejich výstupy jsou zavedeny do operačního střediska Hasičského záchranného sboru a do řídicích center technologií. Pracoviště se zvýšeným rizikem požáru jsou vybavena elektrickou požární signalizací rovněž svedenou na operační středisko HZS.

V roce 2016 nedošlo k žádné události spojené s únikem nebezpečné látky ze zařízení.

V roce 2016 byly evidovány 2 stížnosti na registraci obtěžujícího vjemu z okolí podniku. Obě byly uznány jako oprávněné (2x stížnost na zápach) a stěžovatelům bylo odpovězeno.

Jako člen systému TRINS, tj. Transportního informačního a nehodového systému nebyla v roce 2016 SPOLANA a.s. požádána o poskytnutí pomoci. V průběhu roku 2016 nebyla na území podniku vyhlášována povodňová aktivita.

7. Staré ekologické zátěže

V lednu 2015 se uskutečnil závěrečný kontrolní den sanace Staré amalgámové elektrolýzy a současně byla lokalita předána Spolaně.

V oblasti sanace podzemních vod probíhal Dlouhodobý monitoring podzemních vod v souladu se smlouvou uzavřenou v roce 2008. Probíhá příprava pro sanaci podzemních vod v oblasti Petrochemie.

8. Environmentální řízení

SPOLANA a. s. má vybudován integrovaný systém řízení, zahrnující systém managementu kvality (QMS) dle normy EN ISO 9001:2008, systém environmentálního managementu (EMS) dle normy EN ISO 14001:2004, systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (SMS) dle normy OHSAS 18001:2007 a systém managementu hospodaření s energií dle normy EN

ISO 50001:2011. SPOLANA a.s. je držitelem osvědčení Bezpečný podnik a certifikátu Responsible Care.

Ve dnech 17. 10. - 19. 10. 2016 provedla certifikační společnost TÜV Rheinland Česká republika s.r.o. kontrolní audit integrovaného systému. Výsledkem bylo prodloužení platnosti certifikátu, nebyl uložen žádný odchylkový protokol. Ve zprávě z auditu auditoři uvedli náměty na zlepšení, jejichž plnění bude prověřeno při interních auditech.

Na rok 2016 bylo stanoveno „Plánem interních a externích auditů ISŘ“ celkem 18 interních auditů, navíc byly provedeny 4 neplánované interní audity. Celkem tedy bylo v roce 2016 provedeno 22 interních auditů. Pro řešení zjištěných neshod bylo v roce 2016 uloženo 6 opatření k nápravě. Odstraňování ostatních odchylek, zjištěných při auditech, zabezpečují vedoucí pracovníci.

9. Péče o výrobky

Spolana poskytuje svým zákazníkům kompletní bezpečnostní listy výrobků. Na vyžádání je schopna poskytnout zákazníkům další servis a poradenství v oblasti užívání produktů. SPOLANA a.s. zaregistrovala dle REACH 13 chemických látek, z toho dvě látky jako na místě izolovaný meziprodukt a jednu látku jako importovaný meziprodukt. Další registrace v letech 2013 a 2018 SPOLANA a.s. nepředpokládá. V roce 2014 Spolana podala žádost o povolení používat trichlóretylén při výrobě kaprolaktamu. Žádost byla podána na ECHA (evropská chemická agentura), která doporučila povolit užívání na 4 roky. Na základě rozhodnutí Evropské komise bylo povolení používat trichlóretylén vydáno do 21. 4. 2020.